

โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน และเพิ่มศักยภาพการตลาดออนไลน์ เครื่องจักสาน ตำบลบ้านหมี่ ภายใต้แนวคิดการพัฒนายั่งยืน

อ.ดร.ชนม์ชกรณั์ วรอินทร์ สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล
รศ.ดร.อรรวรรณ นิ่มตลุง สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บทนำ

สืบเนื่องจากโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิด ด้วยเศรษฐกิจ BCG (U2T for BCG and Regional Development) ของตำบลเทศบาลเมืองบ้านหมี่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาแนะนำในการขับเคลื่อนงานไปสู่เป้าหมาย ตั้งแต่ร่วมกันระดมสมอง กำหนดแผน สร้างและส่งเสริมกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสานที่มีจุดเด่นรักษาสีโลก ไว้ใช้ประโยชน์ในครัวเรือนและจัดจำหน่ายอันก่อให้เกิดรายได้แก่นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปทั้งในและนอกชุมชน ตามเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายดังกล่าวนี้ ประเทศไทยได้เข้ารับในรูปแบบ BCG Model ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมให้มีการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ผ่านกลไกต่างๆ เพื่อให้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชาชน ดังนั้นการสร้างและพัฒนาส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือ OTOP เป็นการขับเคลื่อนแนวทางหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดรายได้ของชุมชน แต่กระบวนการดังกล่าวยังต้องเชื่อมโยงกับเครือข่ายหลายส่วน เช่น การผลิตให้ได้มาตรฐาน การจัดจำหน่าย การตลาดและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีนโยบายการสนับสนุนโดยกำหนดให้มหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ 2) การพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Reinventing University) 3) มหาวิทยาลัย : ชั่วความเจริญ เศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (University as a Marketplace) และ 4) อว. ส่วนหน้า สำหรับการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัย : ชั่วความเจริญเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ (University as a Marketplace) เป็นการผลักดันให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลการดำเนินโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิด ด้วยเศรษฐกิจ BCG (U2T for BCG and Regional Development) ของตำบลเทศบาลเมืองบ้านหมี่ ในปีงบประมาณ 2565 ที่ผ่านมาได้รับผลตอบรับจากกลุ่มเป้าหมายของชุมชนเป็นอย่างดี ประกอบกับได้รับความสนใจจากที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อครั้งลงพื้นที่เยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลบ้านหมี่ ส่งผลให้โรงเรียนเทศบาลบ้านหมี่ และสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านหมี่ให้ความสนใจสนองนโยบายการพัฒนาและพร้อมให้การส่งเสริมสนับสนุนต่อยอดร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอย่างเต็มตามศักยภาพ ด้วยการพัฒนาและ/หรือยกระดับทักษะ ฝีมือในการจักสานของเยาวชนและนักเรียน จึงได้แสดงเจตจำนงร่วมพัฒนากับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีนับแต่นั้นมา ดังนั้นเพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นงานอันเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีและโรงเรียนเทศบาลบ้านหมี่ จึงร่วมกันจัด “โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนและเพิ่มศักยภาพการตลาดออนไลน์ เครื่องจักสาน ตำบลบ้านหมี่ ภายใต้แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อให้สอดคล้องและสอดคล้องกับการขับเคลื่อนของมหาวิทยาลัยตามโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ University as Marketplace ประจำปีงบประมาณ 2566

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักสาน เทศบาลเมืองบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเผยแพร่/ขยายผลองค์ความรู้ที่เกิดจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักสาน เทศบาลเมืองบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ให้กับเยาวชน
3. เพื่อเพิ่มศักยภาพการตลาดออนไลน์ จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน และสร้างรายได้ในภาพรวมของชุมชนให้มากขึ้น
4. เพื่อบูรณาการการดำเนินโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ University as Market place กับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนและเยาวชน เทศบาลเมืองบ้านหมี่ ตำบลบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

พื้นที่ดำเนินโครงการ

โรงเรียนเทศบาลบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ธันวาคม 2565 - กันยายน 2566

วิธีดำเนินโครงการ

1. ประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้รับผิดชอบโครงการและพื้นที่ชุมชนที่มีความต้องการในการพัฒนาชุมชน แล้วนำเสนอรายละเอียดโครงการฯ ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้เกิดองค์ความรู้และทักษะแก่เยาวชน ที่จะนำไปสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักสาน ตำบลเทศบาลเมืองบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
3. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างแบนเนอร์ การตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สร้างรายได้ในภาพรวมของชุมชนให้มากขึ้น
4. กลุ่มเยาวชนสร้างและพัฒนา จัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสาน
5. จัดแสดงนิทรรศการผลิตภัณฑ์ชุมชน เผยแพร่องค์ความรู้และผลิตภัณฑ์จักสาน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

1. เด็กและเยาวชน จำนวน 40 คน มีความรู้และเกิดทักษะในการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสาน การสร้างแบนเนอร์ และการตลาดออนไลน์ สามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต
2. เด็กและเยาวชนได้พัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ ด้วยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นกิจกรรมนี้ทำให้เยาวชนได้พัฒนาคุณลักษณะ คือมีสมาธิมากขึ้น ลดสัดส่วนเวลาการอยู่กับสังคมออนไลน์ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. ได้ผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสาน ที่มีลักษณะ 2 รูปแบบ คือ ตะกร้า และ ภาชนะใส่แก้วน้ำ
4. นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้เรียนรู้แบบบูรณาการจากการร่วมดำเนินโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สู่ University as Market place

การนำไปใช้ประโยชน์

เทศบาลเมืองบ้านหมี่ สามารถร่วมขับเคลื่อนกับโรงเรียนและชุมชน จนเกิดขึ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสาน เกิดการพัฒนาเป็นโรงเรียน OTOP สามารถนำไปขยายผลในเชิงนโยบาย เพื่อการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ตำบลเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. เทศบาลเมืองบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ควรขยายผลการเผยแพร่ความรู้และทักษะในการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจักสานแก่ชุมชนอื่นๆ เพื่อขยายพื้นที่ให้เกิดรายได้แก่ชุมชนมากยิ่งขึ้น
2. เทศบาลเมืองบ้านหมี่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี อาจต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ/หรือสิ่งที่เป็นธรรมชาติจากท้องถิ่น มาสร้างพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้เกิดเป็นอัตลักษณ์โดดเด่นของชุมชนบ้านหมี่

